

Kattava raamatullinen tutkimus "Jumalan sanasta";

Johdanto: Jumalan sanan perustavanlaatuinen merkitys

"Jumalan sana" on uskon keskeinen osa, ja se toimii Jumalan ilmoituksena ihmiskunnalle. Sen vastaanottaminen rakentaa luottamusta Raamatun täydellisyyteen ja auktoriteettiin samalla edistäen kuuliaisuutta, mikä tekee siitä perustan kristityksi tulemiselle. Se kattaa Jumalan puhutut käskyt, profeetalliset sanomat, Jeesuksen Kristuksen persoonan ja kirjoitetut kirjoitukset, jotka kattavat sekä Vanhan että Uuden testamentin.

- Heprealaiskirje 4:12–13 (KR92): "Sillä Jumalan sana on elävä ja väkevä. Se on terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes erottaa sielun ja hengen, nivelet ja ytimet. Se tuomitsee sydämen ajatukset ja ajatukset. Mikään luotu ei ole Jumalan katseelta piilossa, vaan kaikki on paljastettua ja paljastettua hänen silmiensä edessä, jolle meidän on tehtävä tili."
 - Selitys: Sana (kreikaksi: logos, jumalallinen ilmaus) on elävä (merkityksellinen) ja aktiivinen (dynaaminen), ja se suorittaa hengellistä leikkausta, joka paljastaa synnin ja totuuden, jotka saattavat "satuttaa", mutta johtavat paranemiseen. Se paljastaa kätkeytyä ajatuksia ja pitää kaikki vastuullisina kehottaen uskovia olemaan kaihtamatta sen haasteita.
- 1. Timoteus 4:16 (KR92): "Pidä tarkoin silmällä elämääsi ja opetustasi. Pysy niissä lujana, sillä niin pelastat sekä itsesi että kuulijasi."
 - Selitys: Elämä (käytös) ja oppi (opetus) ovat ratkaisevan tärkeitä pelastukselle. Erilaiset tulkinnat herättävät kysymyksen: Miksi niin monta mielipidettä? Pysyvyys terveessä opetuksessa on välttämätöntä virheiden välttämiseksi.
- 2. Timoteus 3:16–17 (KR92): "Koko Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen opetukseen, nuhteluun, ojentamiseen ja kasvatukseen vanhurskaudessa, jotta Jumalan palvelija olisi täydellinen ja valmis kaikkiin hyviin tekoihin."
 - Selitys: Raamattu on inspiroitu (kreikaksi theopneustos, "Jumalan hengittämä" ja käytännöllinen, ja se varustaa uskovat kaikkien hyvään tekoon. Kaikki eivät ota sitä vastaan, mutta se tarjoaa kaiken tarvittavan hengelliseen kypsyyteen.
- Joh. 12:47–48 (KR92): "Jos joku kuulee minun sanani eikä pidä niitä, sitä minä en tuomitse. Sillä en minä ole tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan pelastamaan maailman. Sillä, joka hylkää minut eikä ota vastaan minun sanojani, on tuomarinsa; ne sanat, jotka minä olen puhunut, tuomitsevat hänet viimeisenä päivänä."
 - Selitys: Jeesuksen sanojen (kreikaksi: rhema, puhuttu sana) hylkääminen on Hänen ja pelastuksen hylkäämistä. Jumala ilmoittaa anteliaasti tuomion mittapuun, ikään kuin etukäteen annetun kokeen, jättämättä mitään tekosyytä epäonnistumiselle.
- Apostolien teot 17:10–11 (KR92): "Yön tultua uskovat lähettivät Paavalin ja Silaksen Bereaan. Sinne saapuessaan he menivät juutalaisten synagogaan. Beroialaiset juutalaiset olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset, sillä he ottivat sanoman vastaan suurella innolla ja tutkivat joka päivä kirjoituksia, pitikö Paavalin puhe paikkansa."
 - Selitys: Berealaisten jalo vastaus – Raamatun innokas vastaanottaminen ja päivittäinen tutkiminen – antaa mallin: lukekaa innokkaasti, esittäkää kysymyksiä ja varmentakaa opetuksia Raamattua vasten.

Jumalan sana luomisessa, historiassa ja profetioissa (Vanhan testamentin painopiste)

Vanhassa testamentissa ”Sana” (hepreaksi: *dabar*, puhe ja toiminta) on Jumalan suora puhe tai säädös, joka luo, ohjaa, tuomitsee ja profetoi. Se on aktiivinen, arvovaltainen ja elämää ylläpitävä.

- 1. Moos. 1:3 (NIV): ”Ja Jumala sanoi: ”Tulkoon valo”, ja valo tuli.” (Toistetaan 1. Moos. 1:6, 9, 11 jne.)
 - Selitys: Jumalan sana luo välittömästi ja osoittaa luovan voimansa.
- Psalmi 33:6 (KR92): ”Herran sanalla tehtiin taivaat, hänen suunsa henkäyksellä niiden tähtien joukko.”
 - Selitys: Sana, yhdistettynä Jumalan henkäykseen, muodostaa kosmoksen.
- Psalmi 148:5 (KR92): ”Ylistäkööt he Herran nimeä, sillä hänen käskystään heidät luotiin.”
 - Selitys: Luomakunta ylistää Jumalaa, koska hänen sanansa sai sen aikaan.
- Jesaja 55:11 (KR92): ”Niin on minun sanani, joka lähtee minun suustani: se ei palaa minun luokseni tyhjänä, vaan tekee sen, minkä minä tahdon, ja saa aikaan sen tarkoituksen, jota varten minä sen lähetin.”
 - Selitys: Jumalan sana täyttää aina tarkoituksensa, olipa kyseessä luominen, ohjaus tai tuomio.
- 2. Moos. 20:1 (KR92): ”Ja Jumala puhui kaikki nämä sanat.”
 - Selitys: Esittelee kymmenen käskyä ja osoittaa Sanan liiton oppaana.
- Mooseksen kirja 8:3 (KR92): ”Hän nöyryytti sinut, antoi sinun nähdä nälkää ja ruokki sinua manalla... opettaakseen sinulle, että ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Herran suusta.”
 - Selitys: Sana ylläpitää hengellistä elämää fyysisten tarpeiden lisäksi.
- Joosua 1:8 (KR92): ”Pidä tämä lain kirja aina huulillasi, mieti sitä päivin ja öin, että tarkoin noudattaisit kaikkea, mitä siihen on kirjoitettu. Silloin sinä menestyt ja olet onnellinen.”
 - Selitys: Kirjoitetun Sanan mietiskeleminen varmistaa kuuliaisuuden ja menestyksen.
- Jeremia 1:4 (KR92): ”Minulle tuli tämä Herran sana.”
 - Selitys: Profeetallinen ilmestys välittää Jumalan sanoman.
- Hesekiel 1:3 (KR92): ”Herran sana tuli pappi Hesekielille, Busin pojalle, Kebar-joen varrella babylo-nialaisten maassa. Siellä Herran käsi oli hänen päällensä.”
 - Selitys: Sana ohjaa profeettoja julistamista varten.
- 1. Samuelin kirja 3:1 (KR39): ”Nuori Samuel palveli Herra Eelin johdolla. Herran sana oli siihen aikaan harvinainen, näkyjä ei ollut paljon.”
 - Selitys: Sanan harvinaisuus teki siitä kallisarvoisen.
- 1. Kun. 17:2 (KR92): ”Silloin tuli Herran sana Elialle.”
 - Selitys: Se ohjaa profeetallista palvelutyötä.
- Jesaja 40:8 (KR92): ”Ruoho kuihtuu ja kukka varisee, mutta meidän Jumalamme sana pysyy ikuisesti.”
 - Selitys: Sana on ikuinen, pysyvä luomus.
- Aamos 3:1 (KR39): ”Kuulkaa tämä sana, Israelin kansa, sana, jonka Herra on puhunut teitä vastaan, koko sitä sukua vastaan, jonka minä toin Egyptistä.”

- Selitys: Se tuo harkintakykyä ja vaatii huomiota.
- Psalmi 107:20 (KR92): "Hän lähetti sanansa ja paransi heidät, hän pelasti heidät haudasta."
- Selitys: Sana parantaa ja vapauttaa.

Historiallinen konteksti (Ap.t. 7:1–38): Apostolien tekojen luku 7 hahmottelee Jumalan sanan historian kautta: Jumala kutsuu Abrahamin (jakeet 1–8), johdattaa Jaakobin Egyptiin (jakeet 9–16), herättää Mooseksen vapauttamaan Israelin orjuudesta (jakeet 17–29) ja antaa "eläviä sanoja" (jakeet 38) Mooseksen kautta. Nämä muodostavat viisi ensimmäistä kirjaa (1. Mooseksen kirja, 2. Mooseksen kirja, 3. Mooseksen kirja, 4. Mooseksen kirja, 5. Mooseksen kirja), jotka on kirjoitettu hepreaksi/arameaksi (1400–400 eKr.) ja joita pidetään juutalaisuuden pyhinä kirjoituksina. Vuosisatojen kuluessa profeetat ovat lisänneet inspiroituja kirjoituksia, jotka muodostavat lain ja profeetat.

Jumalan sana lihaksi tulleen Jeesuksena Kristuksena (Uuden testamentin täyttymys)

Uudessa testamentissa Sana (logos, jumalallinen ilmaus) personoituu Jeesuksessa, täyttäen Vanhan testamentin lupaukset ja ruumiillistaen Jumalan ilmoituksen.

- Joh. 1:1–3, 14 (KR92): "Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. Hän oli alussa Jumalan tykönä. Hänen kauttaan on kaikki saanut syntynsä, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt... Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me olemme nähneet hänen kirkkkautensa, ainokaisen Pojan kirkkauden, joka tuli Isän luota, täynnä armoa ja totuutta."
- Selitys: Jeesus on jumalallinen, luova Sana (logos), joka liittyy 1. Mooseksen kirjan luomiseen ja ilmoittaa Jumalan (Joh. 1:18: "Ei kukaan ole koskaan nähnyt Jumalaa, mutta ainokainen Poika, joka itse on Jumala ja läheisimmässä suhteessa Isään, on hänet ilmoittanut").
- Joh. 5:39–40 (KR92): "Te tutkitte kirjoituksia, koska luulette niissä omaavanne iankaikkisen elämän. Ja juuri ne kirjoitukset todistavat minusta, ettekä te tahdo tulla minun luokseni, että saisitte elämän."
- Selitys: Raamatun kohdat viittaavat Jeesukseen iankaikkisen elämän lähteenä.
- Ilmestyskirja 19:13 (KR92): "Hänellä on yllään vereen kastettu viittaa, ja hänen nimensä on Jumalan Sana."
- Selitys: Jeesuksen nimi Sanana symboloi hänen tuomiovaltaansa.
- Luukas 24:27, 44–49: "Hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu... Hän sanoi heille: "Tämä on se, minkä minä teille sanoin ollessani vielä teidän kanssanne: Kaiken täytyy käydä toteen, mitä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa, profeetoissa ja psalmeissa." Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä, niin että he ymmärsivät kirjoitukset... ja parannusta syntien anteeksiantamiseksi saarnataan hänen nimessään kaikille kansoille."
- Selitys: Jeesus täyttää Vanhan testamentin ja varustaa apostolit saarnaamaan hänen sanomaansa, avaamalla heidän mielensä sen merkitykselle.
- Joh. 8:31–32 (KR92): "Niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen, Jeesus sanoi: "Jos te pysytte minun sanassani, te olette todella minun opetuslapsiani. Silloin te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita."
- Selitys: Jeesuksen sanassa (logos) pysyminen tuo opetuslapseutta ja vapautta.
- Joh. 15:3 (KR92): "Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka minä olen teille puhunut."
- Selitys: Jeesuksen sana (logos) puhdistaa uskovat.
- Heprealaiskirje 1:1–3 (KR92): "Monet kerrat ja monella tapaa Jumala oli muinoin puhunut isillemme profeettojen kautta, mutta näinä viimeisinä päivinä hän on puhunut meille Poikansa kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi ja jonka kautta hän on myös luonut maailmankaikkeuden. Poika, Jumalan kirkkauden säteily ja hänen olemuksensa kuva, ylläpitää kaikkea voimallisen sanansa voimalla."

- Selitys: Jumala puhuu Poikansa kautta, joka ylläpitää luomakuntaa Sanallaan (rhema, puhuttu käsky).

Yhdistetyt teemat: Jeesus täyttää lain ja profeettojen käskyt (Mark. 12:28–34: "Rakasta Herraa, Jumalaasi... ja 'Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi'"), syrjäyttäen seremonialait (Kolossalaiskirje 2:16–17: "Nämä ovat vain varjo tulevaisista, mutta todellisuus on Kristuksessa") todellisuutena. (Huomaa: Alkuperäisessä asiakirjassa on havainnollistavia kuvia, todennäköisesti käskyjen täyttymystä kuvaavia kaavioita, visuaalisen selkeyden vuoksi.)

Kirjoitettu sana: Inspiraatio, auktoriteetti ja käytännön käyttö

Raamattu on inspiroitunut, arvovaltainen ja muuttava, se opastaa uskovia ja muokkaa oppia.

- 2. Piet. 1:20–21 (KR92): "Ennen kaikkea teidän on tiedettävä, ettei yksikään Raamatun profetia ole syntynyt jonkun oman tulkinnan mukaan. Sillä profetia ei ole koskaan lähtöisin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina profeetat, tosin ihmisten, puhuivat sen, minkä saivat Jumalalta."
 - Selitys: Raamattu on lähtöisin Pyhästä Hengestä, ei ihmisen tahdosta.
- Psalmi 119:105 (KR92): "Sinun sanasi on minun jalkojeni lamppu, valo minun polullani."
 - Selitys: Sana (dabar) ohjaa jokapäiväistä elämää (Psalmi 119 ylistää sitä lakina, säädöksinä jne. yli 170 jakeessa).
- Roomalaiskirje 15:4 (KR92): "Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meidän opetuksellemme, että meillä Raamatun kärsivällisyyden ja lohdutuksen kautta olisi toivo."
 - Selitys: Vanha testamentti opettaa ja antaa toivoa.
- Gal. 3:8 (KR92): "Raamattu näki edeltäpäin, että Jumala vanhurskauttaisi pakanat uskon kautta, ja siksi se julisti Abrahamille etukäteen evankeliumin: 'Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi.'"
 - Selitys: Raamattu ennustaa pelastuksen uskon kautta.
- 1. Tessalonikalaiskirje 2:13 (KR92): "Ja me kiitämme Jumalaa jatkuvasti siitä, että te, kun saitte meiltä kuulemanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana, vaan sellaisena kuin se todellisuudessa on, Jumalan sanana, joka todella vaikuttaa teissä, jotka uskotte."
 - Selitys: Saarnattu Sana (logos) muuttaa uskovia.
- Jaakobin kirje 1:21 (KR92): "Poistakaa siis teistä kaikki saasta ja pahuus ja ottakaa nöyrästi vastaan teihin istutettu sana, joka voi teidät pelastaa."
 - Selitys: Istutustettu Sana (logos) pelastaa, kun se otetaan vastaan nöyrästi.
- 2. Timoteus 3:16–17 (toistettu painotuksen vuoksi): "Koko Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen opetukseen, nuhteluun, ojentamiseen ja kasvatukseen vanhurskaudessa, jotta Jumalan palvelija olisi täydellinen ja valmis kaikkiin hyviin tekoihin."
 - Selitys: Raamattu kasvattaa kuin vanhempi, edistään kypsyttää opetuksen, ojennuksen ja vanhurskauden kautta.

Erilaisten tulkintojen syyt:

- Tietämättömyys (Matteus 22:29: "Te eksytte, koska ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa"; Hosea 4:6: "Minun kansani tuhoutuu tiedon puutteeseen").
- Persoonallisuuskultit (1. Korinttilaisille 1:12: "Joku teistä sanoo: 'Minä olen Paavalin puolella'; toinen: 'Minä olen Apollosen puolella';..."; Apostolien teot 20:30: "Ihmiset nousevat ja vääristelevät totuutta").

- Raamatun vääristely (2. Piet. 3:16: "Tietämättömät ja vakautta vailla olevat vääristelevät muitakin kirjoituksia"; 1. Moos. 3:1: "Sanoiko Jumala todella...").
- Henkilökohtainen mukavuus (2. Timoteus 4:3: "He eivät siedä tervettä oppia... omien himojensa mukaan"; Jesaja 30:10-11: He kaipaavat miellyttäviä sanoja).
- Ihmisten perinteet (Mark. 7:6-9: "Te mitätöitte Jumalan sanan perinteenne tähden"; Kolossalaiskirje 2:8: "Ontto ja petollinen filosofia... ihmisten perinne"; Matteus 15:6-9).
- Lisäykset (Sananlaskut 30:6: "Älä lisää hänen sanoihinsa mitään, ettei hän nuhtelisi sinua"; Ilmestyskirja 22:18; 5. Moos. 4:2, 12:32; 1. Korinttilaisille 4:6).
- Haluttomuus totella (Joh. 7:17: "Joka tahtoo tehdä Jumalan tahdon, tulee tietämään, onko minun oppini Jumalasta"; Joh. 8:31-32).

Selitys: Vika on ihmisissä, ei Jumalassa – Sana on selkeä perusasioissa. Epäterveet opit (esim. ihmeet/merkit, terveys/rikkaus, lopun aikoja koskevat spekulatiot, messiaaninen juutalaisuus, joka on ristiriidassa galatalaiskirjeen kanssa, pelkkä usko ylireagoitina) ovat kuin hengellistä roskaruokaa, epäterveellistä verrattuna terveeseen oppiin (terveelliseen opetukseen). Lähtösanan lyhenne: Helppo tie (2. Timoteus 4:2-3; Jesaja 30:10-11; Joh. 8:31-32), Lisäopetuksia (Sananlaskut 30:6; 5. Moos. 4:2, 12:32; 1. Korinttilaisille 4:6; Ilmestyskirja 22:18-19), Tietämättömyys (Matteus 22:29; Hoosea 4:6; Jesaja 1:2: "Minä kasvatin lapsia... mutta he ovat kapinoineet"; 2. Timoteus 2:15: "Pyri parhaasi mukaan osoittautumaan Jumalan edessä koetellun uskollisena... käsittelee totuuden sanaa oikein"), Perinnekirja (Matteus 15:6-9; Markus 7:6-9).

Raamatun historiallinen kehitys ja kaanon

Raamatun muodostuminen oli kaitselmuksen käsialaa, sillä Vanhan testamentin kaanon vakiintui ensimmäisen vuosisadan lopulla ja Uusi testamentti 300-luvun alussa.

- Vanha testamentti: Kirjoitettu hepreaksi/aramaaksi (1400-400 eKr.), juutalaisuus hyväksyi sen.
- Uusi testamentti: Kirjoitettu kreikaksi (ensimmäinen vuosisata jKr.), valmistui 45–60 vuotta Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen. Kristinusko, alun perin juutalainen lahko, itsenäistyi pakanakäännynnäisten ja Uuden testamentin inspiroimana hyväksymisen ansiosta (esim. 2. Piet. 3:15–16).
- Kanonisointi: Kreikan sanasta kanon (mittasauva), se määritteli inspiraation. Muratorin kaanon (n. 180 jKr.) on varhainen; täydellinen Uuden testamentin kaanon 300-luvun alkupuolella.
- Ulkoiset lähteet: Tacitus, Suetonius, Thallus, Plinius (roomalainen), Josephus, rabbininen kirja (juutalainen), Uuden testamentin apokryfikirjat, patristiset kirjoitukset (yli 30 000 vuotta ennen vuotta 325 jKr.), Koraani (7. vuosisata) vahvistavat Kristuksen/kristinuskon ja osoittavat, ettei Raamattu ole ainoa lähde.
- Keskenäiset apostolien kirjoitukset: Kaikkia ei ole sisällytetty (Kolossalaiskirje 4:16: Kadonnut kirje laodikealaisille; 1. Korinttilaisille 5:9: Edellinen kirje; 2. Tessalonikalaiskirje 3:17: Todentaminen). Uusi testamentti on riittävä, mutta ei tyhjentyvä (Joh. 20:30: "Jeesus teki monia muita tunnustekoja... joita ei ole kirjoitettu muistiin"; Joh. 21:25: "Maailmalle ei mahtuisi kirjoja").
- Apokryfikirjat/Pseudepigrafit: Uuden testamentin apokryfikirjat (2.–3. vuosisadan spekulatiot) ja pseudopigrafit (virheellisesti liitetty) eivät ole Jumalan henkeyttämiä. Vanhan testamentin apokryfikirjat (200 eaa.–100 jKr., latinaksi Raamatussa noin 400 jKr., katolisten käyttämät, monet protestantit hylkäsivät ne 1500-luvun jälkeen) ovat historiallisesti arvokkaita (esim. 1. Makkabealaiskirja), mutta ne eivät ole yleisesti Jumalan henkeyttämiä.
- Paavalin inspiraatio: 2. Piet. 3:15-16: "Rakas veljemme Paavali... kirjoitti teille Jumalan hänelle antamalla viisaudella... niin kuin he tekevät muissakin kirjoituksissa"; 1. Timoteuskirjeen 5:18 lainaa Luukkaan 10:7:ää ("Työntekijä on palkkansa ansainnut") raamatunkohtana. 1. Korinttolaiskirjeen 7:10,12:ssa Paavali käsittelee aiheita, joita Jeesus käsitteli/ei käsitellyt, eikä vertaa mielipiteitä ja inspiraatiota.
- Ei muita inspiroituvia kirjoituksia: Gal. 1:6-9,12: Ei muuta evankeliumia; Juud. 3: "Usko, joka on kerta kaikkiaan uskottu"; 2. Piet. 1:3: "Kaikki, mitä tarvitsemme jumaliseen elämään"; Ef. 4:13:

"Ykseys uskossa"; 1. Kor. 13:10-11: "Kun täydellisyys tulee." Lisäykset (esim. Mormonin kirja, Jumalallinen periaate, Tiede ja terveys) ovat kiellettyjä (5. Moos. 4:2, 12:32; 1. Kor. 4:6).

Tarkkuus: Kuolleenmeren kirjakääröt (200 eaa. – 68 jKr., löydetty 1947) sisältävät kaikki Vanhan testamentin kirjat Esterin kirjaa lukuun ottamatta, mikä vahvistaa tiedon siirtymisen (esim. Jesajan 53. luvun kirjakääri vastaa myöhempiä käsikirjoituksia). Kuolleenmeren kirjakääriä edeltävät, varhaisimmat Vanhan testamentin käsikirjoitukset olivat 900-luvulta jKr.

Versiot: Kuninkaallinen ja Englannin käännös (KJV) (1611) on vanhentunut, siinä oli virheitä, se sisälsi apokryfikirjoja 1700-luvulle asti, ja siitä puuttuu DSS/papyruksia. Suosi dynaamista vastaavuutta (NIV, ESV, Holman CSB) tutkimiseen ja tarkempia käännöksiä (NRSV, NASB) tarkkuuden saavuttamiseksi. Vältä parafraseja (Living Bible, NLT) ja käytä vapaita käännöksiä (NEB, Jerusalemin Raamattu, TEV) varoen.

Vanha testamentti: Elävät sanat, laki ja täyttymys Kristuksessa

Vanha testamentti sisältää "eläviä sanoja" (dabar), jotka on luokiteltu ja toteutettu Kristuksessa.

- 2. Moos. 19:3-6 (KR92): "Te olette itse nähneet, mitä minä tein Egyptille, kuinka minä kannoin teitä kotkan siivillä ja toin teidät luokseni. Jos te nyt kuulette minua ja pidätte minun liittoni, niin te tulette olemaan minun omaisuuteni kaikkien kansojen joukossa, pappisvaltakunta ja pyhä kansa."
 - Selitys: Lait erottivat Israelin papeiksi ja todistajiksi.
- 2. Moos. 20:1–6 (KR92): "Ja Jumala puhui kaikki nämä sanat: "Minä olen Herra, sinun Jumalasi... Älä pidä muita jumalia minun rinnallani. Älä tee itsellesi patsasta..."
 - Selitys: Israel erotti asemansa monoteismin alaisuudessa.
- 5. Mooseksen kirja 4:5–8: "Noudattakaa niitä tarkoin, sillä se osoittaa teidän viisauttanne ja ymmärrystänne kansoille. Kun ne kuulevat kaikki nämä säädökset, ne sanovat: "Totisesti, tämä suuri kansa on viisas ja ymmärtäväinen kansa."
 - Selitys: Lait todistivat Jumalan suhteesta Israeliin.
- 1. Korinttilaisille 10:11 (KR92): "Tämä tapahtui heille esimerkiksi, mutta on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailman aikojen loppu on koittanut."
 - Selitys: Israelilaisten kokemukset ohjaavat kristittyjä pappeina, palvojina ja todistajina.

Lakityypit:

- Seremoniallinen (palvonta, uhrit): Kristuksen varjo (Heprealaiskirje 10:1-4: "Laki on vain varjo... ei voi koskaan... tehdä täydellisyyttä"; 3. Moos. 17:11: "Veri tuottaa sovituksen"; Hepr. 9:1-10: Temppelin suunnittelu osoittaa ilmestyksen tarpeen).
- Kansalainen (yhteiskunnallinen järjestys).
- Moraalinen (sydämen vanhurskaus).

Täyttymys: Kolossalaiskirje 2:16–17: Seremonialait ovat varjoja; Kristus on todellisuus. Mark. 12:28–34: Jeesus tiivistää lain rakastavaksi Jumalaksi ja lähimmäiseksi.

Uusi testamentti: Eläviä sanoja apostolien ja profeettojen kautta

Jumala puhui "eläviä sanoja" apostolien ja profeettojen kautta tulkitakseen Vanhaa testamenttia, tallentaakseen Jeesuksen elämän ja opetukset sekä vahvistaakseen kristillisen opin.

- Luukas 24:44–49: Jeesus avasi apostolien mielet ymmärtämään Raamattua ja antoi heille tehtäväksi saarnata parannusta ja anteeksiantoa.

- Apostolien teot 2:22–32 (NIV): Pietari lainaa Psalmia 16:8–11 (Daavid, n. 1000 eaa.): "Sinä et hylkää minua tuonelaan... sinä olet tehnyt minulle tiettäväksi elämän polut", mikä todistaa Jeesuksen ylösnousemuksesta.
- Apostolien teot 3:17–23: Pietari lainaa 5. Mooseksen kirjan jakeita 18:18–19 (Moosek, noin 1400 eaa.): "Minä herätän heille profeetan, sinun kaltaisesi", ja hän tunnistaa Jeesuksen.
- Apostolien teot 17:1–4: Paavali todistaa Raamatun perusteella, että Jeesuksen täytyi kärsiä ja nousta kuolleista.
- Efesolaiskirje 3:2–6: "Kristuksen salaisuus... on nyt Hengen kautta ilmoitettu Jumalan pyhille apostoleille ja profeetoille."
 - Selitys: Uusi ilmoitus selventää, miksi Kristus sisällytti myös pakanat.
- Roomalaiskirje 16:25–27: "Salaisuus, joka oli kätkeytyneenä ikuisista ajoista lähtien, mutta joka nyt on ilmoitettu ja tehty tunnetuksi profeettojen kirjoitusten kautta."
 - Selitys: Profeetalliset kirjoitukset hyödyttävät kaikkia kansoja.
- Evankeliumit:
 - Matteus: Juutalaiskristityille korostaa profetian täyttymystä.
 - Markus: Pakanallisille (roomalaisille), ytimekäs.
 - Luukas: Kreikkalaisille osoitettu, Teofilokselle osoitettu varmuuden varmistamiseksi (Luukas 1:1–4: "Jotta tietäisitte, että sinulle opetetut asiat ovat totta").
 - Johannes: Yleisölle, täydentäviä yksityiskohtia (Joh. 20:30–31: "Nämä on kirjoitettu, jotta te uskoisitte").
- Kirjeet: Filippiäiskirje 3:1: Paavali kirjoittaa suojellakseen; 2. Piet. 3:1-2, 15-16: Pietari muistuttaa tervehäen ajattelun edistämistä ja rinnastaa Paavalin kirjeet Raamattuun.

Historiallisuus: Uusi testamentti tallentaa tarkkoja maallisia tapahtumia, kerronnalliset yksityiskohdat tukevat kronologiaa ja apostolit pitävät evankeliumeja/kirjeitä Raamatun kirjoituksina.

Jumalan sanan ominaisuudet ja vaikutukset

Sanan ominaisuudet ovat yhdenmukaisia kaikkialla Raamatussa.

Ominaisuus	Keskeiset jakeet	Raamatullinen selitys
Ikuinen/Muutumaton	Jesaja 40:8; Matteus 24:35: "Minun sanani eivät koskaan katoa."	Kestää luomisen jälkeen.
Tehokas/Toimiva	Heprealaiskirje 4:12; Jesaja 55:11; Roomalaiskirje 10:17: "Usko tulee sanoman kuulemisesta... Kristuksen sanan kautta."	Toteuttaa Jumalan tahdon; luo uskoa.
Puhdas/Totuudenmukainen	Psalmi 12:6: "Herran sanat ovat virheettömät"; Johannes 17:17: "Sinun sanasi on totuus."	Pyhittää.
Elämää antava	5. Mooseksen kirja 8:3; Joh. 6:63: "Sanat, jotka olen puhunut... ovat täynnä Henkeä ja elämää"; Joh. 6:68: "Sinulla on iankaikkisen elämän sanat."	Ylläpitää hengellistä elämää.
Kehotukset tottelevaisuuteen	Jaakobin kirje 1:22–25: "Tee niin kuin sanotaan"; 1. Samuelin kirja 15:22–23: Kuuliaisuus uhrauksen sijaan.	Vaatii toimintaa; kapina tuo tuomion.
Levitys/julistus	Apostolien teot 6:7: "Jumalan sana levisi"; Apostolien teot 12:24: "Ja levisi edelleen"; Matteus 13:1–23 (Kylväjä).	Kasvattaa kirkkoa.

Pelastus/Tuomio: Joh. 12:48 (Sana tuomitsee); Room. 1:16: "Evangeliumi... on Jumalan voima, joka tuo pelastuksen"; Efes. 1:13: "Totuuden sanoma, teidän pelastuksenne evankeliumi"; Joh. 16:8: Tuomitsee synnin.

Yleisiä kysymyksiä, haasteita ja soveltamista

- Ei-uskovat: Kannusta lukemiseen (Room. 10:17; Joh. 20:30-31) ja kuuliaisuuteen (Joh. 7:17: "Jokainen, joka tahtoo tehdä Jumalan tahdon, saa sen tietää").
- Haasteet: Lue päivittäin (esim. Johanneksen evankeliumi) innokkaasti; esitä kysymyksiä; tutki päivittäin (Apostolien teot 17:11); työskentele ahkerasti (2. Timoteuskirje 2:15).

Yhteenveto

Sana (dabar, logos, rhema) etenee luovasta puheesta Jeesuksen ihmiseksi tulemiseen ja sieltä inspiroituneisiin kirjoituksiin (1. Piet. 1:23–25: "Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta"). Se ilmoittaa Jumalan, ylläpitää, muuttaa ja vaatii kuuliaisuutta ja julistamista.